

„tant & imperia, & victorias, & opes, & eventus prosperos rerum: Denique ipsorum nutu, sapè rempublicam periculis imminuentibus liberatam, quæ pericula & responsis denuntiaverunt, & sacrificiis placati averterunt. Sed omnia ista fallaciæ sunt; nam cum dispositiones Dei præsentiant, quippe qui Ministri ejus fuerunt, interponunt se in his rebus, ut quæcumque à Deo vel facta sunt, vel fiunt, ipsi potissimum facere, aut fuisse videantur; & quoties alicui populo, vel urbi secundum Dei statum boni quid impendet, illi se id facturos vel prodigiis, vel somniis, vel oraculis pollicentur, si sibi templa, si honores, si sacrificia tribuantur. Quibus datis, cum illud acciderit, quod necesse est, summam sibi pariunt venerationem. Hinc templa devoentur, & novæ imagines consecrantur, maculantur greges holiarum, &c. „

Ad tertium nego Alcoranum à Deo prodiiisse, & veris miraculis consignatum. Tamen enim quædam pia in eo legantur, duo certa sunt apud omnes. Primum quidem ea Mahumetum à Judaica & Christiana revelatione suffuratum esse. Secundum, eadem partim fabulis, partim etiam puditis erroribus commaculasse. Et verò insulas in Alcorano suo collegit Rabinorum fabulas, tum Sabellianorum, Manichæorum, Arianorum, aliorumque hujus furfuris Hæreticorum nævos. Quod autem corripuit revelationem Judaicam & Christianam, liquidò constat ex multis. 1º. Docet Abrahamum Templum Mechæ erexisse, ibique cultum Dei juxta Alcoranum instituisse. 2º. Ismaëlem adæquat Isaac, & quasi præfert, & sic suffulcat Abrahamæ factæ promissiones in Isaac. 3º. Ut de novi Testamenti revelatione loquamur, Mariam, quæ Christum peperit, eandem facit cum Maria Moïsis sorore. 4º. Christi divinitatem infrunito ore negat, eumque non fuisse crucifixum, sed alium in ejus locum suffectum esse fabulatur. 5º. Demum legem totam carnalem & multiplici uxorum apparatu ad nutum cujuslibet prædicat, nec alium promittit Sectatoribus præter paradisi obcenis voluptatibus exæstuantem & plenum. Neque verò aliud pro jure & justitia habet, quam vim armorum quibus per fas & nefas sui omnem orbem terrarum suo possint adscire imperio, cum è contra religio Christi tota humilis, tota immaculata, tota sancta; hinc & sola revelata.

Obstrepunt iterum: Illæ Scripturæ non sunt inspiratæ, si libri in quibus continentur, non possint dici sacri: Atqui hujusmodi libri non sunt sacri: Et probatur. Sunt tantum compilationes fragmentorum quæ hinc inde absque delectu ab Esdra collecta, disturbato ordine, nullaque habitâ ratione temporum, in diversa volumina digesta & compacta sunt, ut videre est in libris Prophetarum, maxime in Jeremia. Ergo &c.

Respondeo 1º. Vaticinia Prophetarum, quæ primi Christiani habebant, & ad nostra usque tempora pervenerunt, tanti fuisse ponderis, ut Justinus & alii multi Philosophi ea in Christo adimpleta animadvertentes, velut inspirata crediderint, & eorum lectione fidem Christi amplexi sint, quam quidem & proprio consignare sanguine non dubitarunt. Ea ipsa laudavit Christus adversus Judæos obstrepentes: Ea S. Paulus contra eosdem, neque tamen conquesti sunt non esse genuina, verum potius ut veros Prophetarum factus ita habebant, ut multi etiam ex Sacerdotibus obedirent fidei, ut legitur Act. 2. 3. Eadem sancti Patres,

nedum adversus Judæos, sed & contra Ethnicos ad fidem defendendam laudabant. Non abs re erit quorundam verba hic texere.

Christus Dominus Luc. 24. occurrens duobus discipulis in castellum Emaüs euntibus, eorum increpavit incredulitatem in quam propter passionis scandalum non nihil prolapsi fuerant. *O stulti!* inquit eis, & tardi corde ad credendum in omnibus quæ locuti sunt Propheta. Nonne hæc oportuit pati Christum, & ita intrare in gloriam suam? Et incipiens à Moïse & omnibus Prophetis interpretabatur illis in omnibus Scripturis quæ de ipso erant. S. Paulus Act. 26. causam suam defendens & perorans coram Rege Agrippa & Festo Syriæ Præfide eos sic allocutus est: *Auxilio autem adjutus Dei, usque in hodiernum diem sto, testificans minori, atque majori, nihil extra dicens, quam ea quæ Propheta locuti sunt, futura esse, & Moyses: Si passibilis Christus, si primus ex resurrectione mortuorum, lumen annuntiatum est populo & Gentibus.*

Jam ad sanctos Patres veniamus. Athenagoras in legatione pro Christianis ait: „Eorum quæ novimus, & credimus habemus Prophetas testes... voces Prophetarum confirmant nostras rationes. „ Origenes lib. 2. contra Celsum est ejusdem labii, ibi enim vocat validissimam demonstrationem eam quæ ex prophetiis deducitur. S. Cyprianus lib. adversus Judæos in Præfatione ad Quirinum dicit: „Prædictiones Prophetarum valere ad prima fidei lineamenta formanda. „ Quid plura? S. Augustinus tract. 35. in Joan. sic loquitur: „Quid est Christus, dicit Paganus? Cui respondemus: quem prænuntiaverunt Propheta. „

Respondeo 2º. ad argumentum negando minorem: Ad probationem, distinguo; Libri sacri sunt collecti ab Esdra Propheta, & Ecclesia sancto Spiritu afflata judicavit quinam recipiendi, quinam verò abjiciendi sint, concedo: sicut autem Propheta, sic & Ecclesia in re tanti momenti errare non possunt: Et adulterini pro genuinis suscepti sunt, nego. Hoc fusiori calamo agendo de quolibet libro in particulari explicabimus: Porro non una ratio probat Prophetarum libros esse inspiratos. 1º. Hoc evincit consensio veteris Testamenti cum novo: 2º. Hoc quoque quod Judæi Christianos laudantes Prophetas pro Christo, libros deflorasse nusquam insinulaverint. Jam verò si non addit semper in historiis texendis ordo temporum, nulli mirum videri debet, cum Jeremias v. g. in angustia temporum, necessitate compellente, iteratâ vice suas Baruch. dictaverit prophetias, & ex alia parte Libri sacri in variis Judæorum captivitatibus, varia quoque passi sint naufragia. 3º. Demum diversus materiæ ordo ne minimum quidem negotium facecit pro authenticitate sacrorum, maxime in prophetiis enarrandis: quin potius illam astruit, cum Prophetis Dei afflatu motis solemne sit modò unum de aliquo oraculum, modò alterum de alio momento proferre: Scriptum est enim Ezech. 1. *Ubi erat impetus spiritus, illuc gradiebantur.*

Dices: Prophetarum libri non urgent Ethnicos, cum suspectos & malæ fidei habeant Judæos: Ergo &c.

Respondet S. Augustinus lib. 13. contra Faustum: „Dicere non esse aptam Gentibus Hebræam Prophetiam, cum videamus omnes Gentibus per Hebræam Prophetiam credere in Christum, ridicula insania est. „